

Devlete Güven Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Trust in Government Scale: Validity and Reliability Study

Ayşe KONUK^a, Nihal MAMATOĞLU^b

ÖZ

^aArş. Gör., Haliç Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul, Türkiye.
ORCID: 0000-0002-6220-7715
E-posta/E-mail: aysekonuk@halic.edu.tr

^bProf. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Bolu, Türkiye.
ORCID: 0000-0003-1375-6782
E-posta/E-mail: mamatoglu_n@ibu.edu.tr

Sorumlu Yazar
Corresponding Author
Ayşe Konuk

Makale Türü
Article Type
Araştırma Makalesi
Research Article

Geliş Tarihi
Received
29.11.2024

Kabul Tarihi
Accepted
24.04.2025

ROR ID
022xhck05

Amaç - Bu çalışmanın amacı; Türkiye’de devlete güven çalışmalarında kullanılabilecek, psikometrik özellikleri görgül olarak test edilmiş, pratik bir devlete güven ölçeğini literatüre kazandırmaktır.

Yöntem - Devlete güven konusunda 7 katılımcı ile yarı yapılandırılmış görüşme yapıldıktan sonra madde havuzu oluşturulmuştur. Maddeler için uzman görüşü alındıktan sonra ölçek 251 katılımcıya uygulanmıştır. Veriler SPSS ile analiz edilmiştir.

Bulgular - Analizler sonucunda Devlete Güven Ölçeği’nin “güvenliğe ve hizmete yönelik güven”, “şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven”, “devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven” ve “hukuk sistemine güven” olmak üzere dört alt boyuttan oluştuğu bulunmuştur. Ölçeğin iç tutarlılık güvenirliğinin tatmin edici olduğu görülmüştür. Ayrıca, Devlete Güven Ölçeği’nin ölçüt bağıntılı geçerliliğini incelemek için Genelleştirilmiş Güven Ölçeği uygulanmıştır ve iki ölçek arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Sonuç - Yapılan analizler sonucunda, Devlete Güven Ölçeği’nin psikometrik özellikleri görgül olarak test edilmiş ve geçerli ve güvenilir bir araç olduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Güven, Sosyal Güven, Devlete Güven, Genelleştirilmiş Güven
JEL Kodları: H11

ABSTRACT

Purpose - The aim of this study is to introduce to the literature a practical trust in government scale that can be used in studies of trust in government in Turkey, and whose psychometric properties have been empirically tested.

Methodology - After a semi-structured interview with 7 participants about trust in the state, an item pool was created. After receiving expert opinion for the items, the scale was applied to 251 participants. The data were analysed with SPSS.

Findings - As a result of the analyses, it was found that the Trust in Government Scale consists of four sub-dimensions: ‘trust in security and service’, ‘trust in transparency and equality’, ‘trust in government officials and economy’ and ‘trust in the legal system’. The internal consistency reliability of the scale was found to be satisfactory. In addition, the Generalised Trust Scale was applied to examine the criterion-related validity of the Trust in Government Scale and a significant positive relationship was found between the two scales.

Conclusions - As a result of the analyses, the psychometric properties of the Trust in Government Scale were empirically tested, and it was found to be a valid and reliable tool.

Keywords: Trust, social trust, trust in government, generalized trust

JEL Codes: H11

1. GİRİŞ

Bireylerin hem özel hayatlarını hem de profesyonel hayatlarını derinden etkileyen bir unsur olan güven kavramı Türk Dil Kurumu tarafından, “Korku, çekinme ve kuşku duymadan inanma ve bağlanma duygusu, itimat” olarak tanımlanmıştır. Güven, bireylerin hem özel hayatlarını hem de profesyonel hayatlarını derinden etkileyen bir unsurdur. Bu nedenle, ekonomi, siyasi bilimler, antropoloji, sosyoloji, psikoloji, hukuk, yönetim ve organizasyon gibi çeşitli alanlarda çalışılan bir olgudur. Alan yazında güven kavramının çeşitli tanımlamaları bulunmaktadır. Luhman (1979) güveni, karşı tarafın adil, ahlaki kurallar çerçevesinde ve öngörülebilir bir şekilde davranacağına dair inancı olarak ifade etmektedir (akt. Demircan ve Ceylan, 2003). Hosmer (1995) ise güven kavramını, diğer insanların veya gruplar adına bir çaba harcanması ve diğerlerinden etik değerler kapsamında doğru ve adil bir şekilde davranma beklentisi olarak tanımlamıştır. Ek olarak, güven, başka insanların niyetleri ve davranışları konusunda olumlu beklentiler nedeniyle başkaları karşısında savunmasızlığını kabul etme niyetini kapsayan psikolojik bir durumdur (Rousseau ve diğ., 1998). Sosyal güven ise, insanların diğerleriyle etkileşimlerinde duyarlı olmalarına ve gerekli durumlarda karşılıklı olarak yararlı davranışlarda bulunmalarına dair bir inançtır ve genellikle güven olarak ifade edilmektedir (Welch ve diğ., 2005). Daha geniş tanımıyla sosyal güven, sosyal ilişkilere dayalı olarak bir toplumda sosyal sistemi devam ettiren, kurumları ve sosyal yapıları koruyan, sosyal bütünleşmeyi sağlayan, hem sosyal ve ekonomik değişimlere hem de siyasi yaşama olan güveni oluşturan bir bileşendir (Can, 2018).

Güvenin hem bireyler için hem de toplum için birçok faydası vardır. Güven bilgi paylaşımını teşvik eder, ilişkileri güçlendirir, açıklığı ve karşılıklı kabulü artırır, çatışma ve problem çözme geliştirir ve bunlara bağlı olarak güven iş birliğine teşvik etmektedir (Six, 2005). Başka bir ifadeyle, güven duygusu, insanlar arasında güçlü ve istikrarlı ilişkilerin kurulmasını sağlar (Welch ve diğ., 2005). Ayrıca, güvenin var olmasının sözleşme ve izleme araçlarına olan ihtiyacı azalttığı ve dolaylı olarak yönetim açısından önemli olduğu ileri sürülmüştür (Six, 2005). Güven, karmaşık ve dinamik sosyal ve kişilerarası süreçlerden ortaya çıkmaktadır. Yani, güvenin ve sosyal güvenin gelişmesi modern topluma geçişin temel bir unsurudur, modern olmayan toplumlarda sosyal güven kişilerin yakınlığına, aşinalığa ve akrabalığa dayalıdır (Laurian, 2009).

2. SOSYAL GÜVEN

Sosyal güven kuramlarını, güvenin nasıl oluştuğuyla ilgili olarak bireysel kuramlar ve güveni topluluk ve ülke düzeyinde ele alan toplumsal kuramlar olmak üzere iki temel başlık altında toplamak mümkündür (Mamatoğlu, 2019). Mamatoğlu (2019), sosyo-psikolojik kuramlar, sosyo-demografik kuramlar, yaşam deneyimi kuramları ve ideolojik kuramları bireysel kuramlar başlığı altında toplarken, ağ kuramları ve ülke düzeyi gösterge kuramlarını toplumsal kuramlar başlığı altında toplamıştır. Mevcut çalışmada geliştirilen Devlete Güven Ölçeği toplumsal kuramlar başlığında yer alan ülke düzeyi gösterge kuramlarına dayandırılmıştır.

Ülke düzeyi gösterge kuramlarına bakıldığında, bu kuramlar sosyal güveni ülke ve ulus düzeyinde ele almaktadırlar. Bu yaklaşıma göre, bireyin içinde yaşadığı ve güvendiği kültürden, güvenli tutum ve davranışların gelişimini teşvik eden sosyal ve politik kurumlardan elde ettiği faydaların, içinde bulunduğu topluma sunduğu katkılar ve aldığı payın sosyal güvenle ilişkisi temel kişilik özellikleriyle olan ilişkisinden daha fazladır (Mamatoğlu, 2019). Bu yaklaşımların ana sorusunun ise, “Çevredeki insanlara çoğunlukla güvenilebilir mi; yoksa mutlaka temkinli ve dikkatli mi olunmalıdır?” şeklinde olduğu görülmektedir (Newton, 2001; Putnam, 2000).

Mamatoğlu (2019), sosyal güvenin ya da güvensizliğin birey düzeyinden toplum düzeyine tüm düzeyler arasındaki geçişini ve etkileşimini ifade etmiştir. Bu bağlamda sosyal güven birey, bireyin yakın çevresi, toplum, toplumsal kurumlar ve devlet arasında karşılıklı olarak ortaya çıkmaktadır. Özkılıççı ve Mamatoğlu (2021), insanların Covid-19’a karşı algılarının ve tutumlarının siyasi lider tercihleri üzerindeki yordayıcılığı konusunda yürüttükleri çalışmada, sosyal güven ile Covid-19 salgınının kontrol altına alınacağına dair inançlar arasında da bir ilişki bulmuşlardır. Bu çalışmada, sosyal güven; geleceğe güven, kendine güven ve diğerlerine güven olarak üç boyut olarak ele alınmıştır ve toplumda sosyal güven arttıkça Covid-19 salgınının kurumsal, ulusal ve küresel düzeyde alınan önlemlerin etkililiğine ilişkin inançların artmasının yanı sıra yaşlılar ve kronik rahatsızlığa sahip bireyler gibi risk grubundaki kişileri korumak için alınacak önlemlerin etkililiğine ilişkin inanç da artmaktadır.

Aytaç, Çarkoğlu ve Ertan (2017), kişilerarası sosyal güveni bireysel değişkenler ile inceledikleri çalışmada kentsel bölgelerde yaşamının kişilerarası güven ile negatif yönde ve anlamlı bir ilişkinin olduğunu bulmuşlardır. Kentsel alanda yaşayanların diğerlerine daha az güvenmelerine ek olarak, yüksek gelire sahip bireylerin sosyal güven düzeyi anlamlı bir şekilde daha yüksektir (Aytaç, Çarkoğlu ve Ertan, 2017). Ayrıca, bu çalışmada, parlamentoya güven ve “Sıradan vatandaşlar Türk siyasi sistemi içinde iyi bir şekilde temsil edilmektedir” ifadesiyle ölçülen politik etkinlik ile sosyal güven arasında pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

2.1. Devlete Güven

Knack ve Keefer (1997) araştırmalarında, refah düzeyi yüksek ve daha eşitlikçi olan ülkelerin, daha yoksul ve eşitlikten uzak ülkelere göre daha yüksek güven geliştirdiklerini ve sosyal kutuplaşmanın az olduğu, gelir dağılımının eşit olduğu, etnik çeşitliliğin daha az olduğu homojen yapıya sahip olan ülkelerde güvenin daha yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca Knack ve Keefer (1997) tarafından 29 Avrupa ülkesinde yürütülen Dünya Değerler Araştırması sonuçlarına göre, yüksek güven puanı alan ülkelerin vatandaşlarının daha güvenilir ve dürüst olduğu görülmüştür. Diğer bir yandan, Brehm and Rahn (1997), sivil katılım, kişilerarası güven ve devlete güvenmenin birbiri ile ilişkili olduğunu öne sürmüşlerdir. Başkaları hakkında daha olumlu inançlara sahip olan kişiler başkana, meclise ve mahkemelere güvenmeye daha meyillidirler (Brehm ve Rahn, 1997).

Vatandaşların devlete güveninin yolsuzluk (Job, 2005), devletin performansı (Im ve diğ., 2014), şeffaflık (Grimmelikhuijsen ve diğ., 2013) gibi çeşitli faktörler tarafından etkilendiğini gösteren çalışmalar mevcuttur. Ayrıca kamu hizmetlerine duyulan memnuniyet arttıkça, kamu kurumlarına yönelik güvenin artmasının yanı sıra kamu kurumlarına güven için en önemli faktörün demokrasiden duyulan memnuniyet olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Christensen ve Lægheid, 2005). Ekonomik koşulların, devlet başkanının performansına ve imajına ilişkin algıların, siyasi güven düzeyini etkilediği bulgulanmıştır (Citrin ve Green, 1986). Sinclair ve LoCicero (2010) tarafından yürütülen bir çalışmada ise, hem halkın terör korkusunun hem de terör uyarılarının etkisinin, devlete güvenin anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmüştür. Ek olarak, Keele (2005), destekledikleri partinin hükümeti yönetmesi durumunda, partizanların devlete daha fazla güven duyduklarını bulgulanmıştır.

Kitle iletişim araçları kullanımının sosyal güven üzerindeki etkisini inceleyen bir çalışma, gazete okumanın ve televizyonda eğlence içeriği izlemenin sosyal güveni artırırken, televizyon haberlerini izlemenin ise sosyal güveni olumsuz bir şekilde etkilediğini bulgulanmıştır (Moy ve Scheufele, 2000). Öte yandan, internetin kullanım süresi arttıkça devlete duyulan güvenin azalmasına rağmen internette geçirilen süre ile e-devlet kullanımının etkileşimi sonucunda bu olumsuz etkinin azaldığı görülmüştür (Im ve diğerleri, 2014).

Levi (1998), devlete yönelik güvenin kişilerarası güven oluşumunu etkilediğini öne sürmektedir ve devlete güvenin yönetim açısından önemli sonuçları vardır: Devlete duyulan güven vatandaşların rejime tolerans düzeylerini ve hükümetin beklenti ve düzenlemelerine vatandaşların uyum düzeylerini etkiler. Devlete güvenin artmasıyla vatandaş uyumunun arttığı görülmüştür ve bu ilişki politika uygulamalarında önemli bir role sahiptir (Im ve diğerleri, 2014). Diğer taraftan, güvenin olmaması, devlet politikasına karşı bir düşmanlığa ve aktif direnişe yol açabilir (Levi, 1998). Citrin ve Green (1986), vatandaşların devlete güveninin azalmasının, mevcut yönetimi zayıflatırken, muhalifler tarafından savunulan reformların şansını artırdığını ileri sürmüşlerdir. Hetherington (2005), politik güvenin, iyi yönetimin ana bileşeni olduğunu, devlete ve siyasi görevlilere duyulan yüksek düzeyde güvenin, tüm vatandaşlara, özellikle de azınlıklar ile sosyo-ekonomik ve siyasi açıdan görece dezavantajlı durumda olan kişilere yarar sağladığını öne sürmüştür (akt. Blind, 2006). Sonuç olarak, Hetherington (2005)’a göre, siyasi güven yüksek olduğunda çoğu insanın doğrudan faydalanamayacak olsa bile, azınlıklara, yoksullara ve yabancı uluslara yardım politikalarını destekleme olasılıkları daha fazla olacaktır; güven düşük olduğunda ise bu destek ortadan kalkacaktır (akt. Aday, 2005).

Yukarıda açıklanan yazında bahsedildiği üzere, devlete güvenin hem vatandaşlar hem de devlet ve devlet yetkilileri açısından önemli çıktıları mevcuttur. Ancak devlete güven kavramının yurt dışı alan yazınında çalışılmasına karşın Türkiye’de yeterince çalışmadığı görülmektedir. Diğer taraftan, ulusal yazında devlete güven konusunda detaylı bir ölçek çalışması bulunmadığı görülmüştür.

Devlete güveni ölçme konusunda alan yazına bakıldığında, Schario ve Konisky (2008), devlete genel güveni “İnsanların doğru olanı yapmaları için devlet yetkililerine güvenmesi gerektiğini mi düşünüyorsunuz yoksa

vatandaşların her zaman hükümet yetkililerini izlemesi önemli mi?” ve “Her yönetim kademesine ne kadar güvenilebileceğinizi düşünüyorsunuz?” maddelerini 7’li Likert kullanarak ölçmüşlerdir. Portela, Vázquez-Rozas, Neira ve Viera (2012), güveni; kişilerarası güven, sosyal güven ve kurumsal güven olmak üzere üç boyutta ele almışlar. Bu boyutlar, bireylerin tanımadıkları insanlara olan güveni, birbirlerine yardım edip etmediklerini ve diğerlerinin onlara karşı adil olup olmadıklarını ölçmenin yanı sıra, kurumsal güveni de ölçmektedir. Kurumsal güvende, vatandaşların (ülkenin) parlamentosuna, hukuk sistemine, polise, politikacılara, Avrupa Parlamentosuna ve Birleşmiş Milletlere kişisel olarak ne kadar güven duyduklarının ölçümü alınmıştır. Türkiye’deki alan yazında da kurumsal güven ölçeği Uçar (2012) tarafından geliştirilen tek faktörlü bir ölçektir. Bu kurumsal güven ölçeği insanların içinde bulundukları topluma ve devlet kurumlarına yönelik güveni ölçmek üzere geliştirilmiştir. “Bir haksızlıkla karşılaştığında insanların haklarını arayacağı kurumlar var” ve “İçinde yaşadığım ortamdaki ilişkilerin adil olduğuna inanıyorum” gibi maddeler yer almaktadır. Kurumsal güven ölçeği, içinde bulundukları toplumda eşitlik ve adillik olduğu inancını ve devlet kurumlarına olan güveni ölçmeyi amaçlarken, devlete güven ölçeği vatandaşların devlete duydukları güveni, vatandaşların güvenliğini sağlama ve hizmetlere yönelik güveni, devlet yetkililerine ve ekonomiye duydukları güveni, devletin vatandaşlarına karşı şeffaf olduğuna, eşit muamele gösterdiğine ve hukuk sistemine ve işleyişine yönelik güveni ölçümlemeyi amaçlamaktadır. Bolat (2013), tarafından geliştirilen Çok Boyutlu Sosyal Değerler Ölçeğinde yer alan siyasi değerler boyutu devlete güven duyma alt boyutunu içermektedir ve bu alt boyut “Ordunun ve askerlik hizmetinin kutsallığına inanırım” ile “Milli değerlerden kesinlikle ödün vermeyen bir düşünce sistemi içinde yaşarım” maddelerini kapsamaktadır. Ayrıca, devlete güven konusuyla ilişkili olarak, yargıya güven konusunda da bir ölçek geliştirilmiştir. Gülener (2018), “Türkiye’de yargı kurumuna duyulan güveni etkileyen faktörleri ölçmeye yönelik bir ölçek” konusunda bir çalışma yürütmüştür. Yargıya güven ölçeği; sosyal güven, siyasal güven, yargının bilinirliği/tanınırlığı, adalet hizmetlerine (yargıya) erişim, yargının şeffaflığı ve hesap verilebilirliği olmak üzere beş faktörden oluşmaktadır. Ancak bu ölçek, mevcut çalışmada geliştiren Devlete Güven Ölçeğinden farklı olarak, devlet görev ve yetkilerinden olan yargıya yönelik güveni ölçmeyi amaçlamaktadır. Politik güven ölçeği ise, Çoymak (2009) tarafından, vatandaşların mecliste halkı temsil eden milletvekillerine olan güven düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Bu ölçekte, milletvekillerinin ülkede yer alan tüm gruplar için çalışmaları konusunda katılımcıların memnuniyet derecelerini ve parlamentodan ahlaki beklentileri kapsayan “vekil beklentileri (fiduciary expectation) boyutu”, milletvekillerinin kişiliklerinin güvenilir olup olmadığı ve vaatlerine bağlı olup olmadıklarına yönelik insanların algısı olarak tanımlanan “dürüstlük boyutu” ve vatandaşlar tarafından parlamento üyelerinin entelektüel kapasiteleri, kararları ve diplomatik becerileri açısından ne kadar yetkin olarak algılandıklarının ölçüldüğü “yeterlik boyutu” yer almaktadır. Devlete Güven Ölçeği, devlet ve devlet yetkililerine güveni ölçmeyi amaçlarken bu ölçek ise, yasama tarafında görev yapan temsilcilere yönelik güveni ölçmektedir. Ayrıca, Emel (2016), “Denetimli Serbestlik Eğitimlerinin Sosyal Süreçlere Etkisi” adlı tez çalışmasında devlete güveni; “Kişinin yaşadığı ülkenin devlet sistemine ve bu sistemin birer parçası olan adalet sistemi, polis, cezaevi personeli ve denetimli serbestlik personeline olan güveni” şeklinde tanımlamış ve beş maddeden oluşan bir ölçek geliştirmiştir. Ancak bu çalışmada denetimli serbestlik hükümlülerini katılımcı olarak yer almıştır. Bu çalışmada devlete güven denetimli serbestlik hükümlülerine yönelik olarak düzenlenmiş ve onların cezaevindeki birincil çevresini ve genel olarak devlete güveni ele alan maddelerle sınırlandırılmış tek boyutlu bir ölçektir. Mevcut ölçek çalışması ise; daha genel bir grup olan genç yetişkinleri hedef almaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada yer alan Devlete Güven Ölçeği, daha özel ve normatif olmayan denetimli serbestlik hükümlülerine göre; Türkiye normunu temsil edebilirliği daha yüksek bir grupta test edilmiştir. Mevcut çalışmada Türk kültüründe, Türkiye örnekleminde devlete güvenin nasıl tanımlandığını betimlemeye yönelik olarak; açık uçlu sorular yardımıyla gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış mülakat sorularına verilen cevaplardan oluşan nitel veriden üretilen madde havuzu ile ölçek geliştirme çalışmasına başlanmıştır. Bu bağlamda söz konusu ölçek Türk kültürü içinde Türkiye örnekleminde elde edilen veriye dayanmasıyla da diğer ölçek çalışmalarından ayrılmaktadır.

İnsanlar tanıdık çevrelerine ve yakın topluluklarına güveniyorlarsa, yerel ve ulusal temsilcilerine ve devlete de güvenme eğiliminde olacaklardır (Job, 2005). Öte yandan, Richey (2010), yolsuzluğun genelleştirilmiş güven seviyesi üzerinde bir etkisi olduğunu göstermiştir. Richey’in bu araştırma sonuçları, hükümet yolsuzluğunun toplumu güvenilmez hale getirebileceğini ve vatandaşların, politikacıların güvenilmez davranışlarını genel olarak insanlara atfederek düşük güven puanlarına sahip olabileceklerini öne sürmektedir. Benzer şekilde, Rothstein ve Eek (2009) tarafından yürütülen deneysel çalışmada, vatandaşların kamu yetkilileri tarafından aldatıcı davranışlara maruz kaldıklarında mevcut otoritelere olan güvenlerini kaybetmelerinin yanı sıra içinde bulundukları toplumda genel olarak insanların daha az güvenilir olduğuna

inanmaya başladıklarını bulgulamışlardır. Ek olarak, Espinal, Hartlyn ve Kelly (2006)'nin bulgularına göre, yolsuzluk uzun süre devam ettiğinde ülkenin demokratik istikrarını engeller, demokratik kurumların işlevini bozar ve sonuç olarak güvensizlik oluşur. Yukarıda bahsedilen yazın doğrultusunda, devlete duyulan güven ile Uçar (2010) tarafından birbirini tanımayan kişiler arasındaki güven ilişkisi olarak tanımlanabilen genelleştirilmiş güven arasında bir ilişki beklenmektedir ve Devlete Güven Ölçeği'nin ölçüt bağıntılı geçerliğini test etmek üzere Uçar (2010) tarafından geliştirilen Genelleştirilmiş Güven Ölçeği kullanılacaktır.

Mevcut çalışmanın temel amacı, psikometrik özellikleri Türkiye örnekleminde görgül olarak test edilmiş, pratik ve kapsamlı bir Devlete Güven Ölçeği geliştirmek ve ulusal yazına kazandırmaktır. Mevcut çalışmada geliştirilen ölçek ile; kültürümüzde devlete güvenin nasıl tanımlandığının betimlenmesi, devlete güvene dair tanımlama içinde ortaya çıkacak boyutların ilişkili olabileceği sosyo-psikolojik değişkenler ile yapılacak çalışmalarda kullanılması da alana önemli bir katkı sağlayacaktır.

3. YÖNTEM

3.1. Katılımcılar

Çalışmadaki katılımcıların yaş aralığı 18-30 (*Ort.* = 23.74, *S.S.* = 2.68) arasındadır. Örneklem 189 kadın (%75.3) 62 erkek (%24.7) olmak üzere 251 katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcıların %51.8'i büyük şehirde, %24.7'si şehirde, %16.7'si ilçede, %1.2'si kasabada ve %5.2'si köyde yaşamlarının büyük kısmını geçirmişlerdir. Ayrıca, katılımcıların eğitim düzeylerine bakıldığında, %11.2'si lisansüstü, %58.6'sı lisans, %4.8'i ön lisans ve %25.5'i lise mezunudur. Çalışmanın örneklemini kolayda örnekleme yöntemi ile oluşturulmuştur ve katılımcılara sosyal medya üzerinden çevrimiçi olarak ulaşılmıştır.

3.2. Veri Toplama Araçları

Demografik Bilgi ve Onam Formu. Katılımcılara araştırma ile ilgili bilgileri içeren, katılımcıların çalışmaya gönüllü olarak katıldıklarını ve onayladıklarını gösterir gönüllü onam formu verilmiştir. Yaş, cinsiyet, yaşamlarının büyük bölümünün geçtiği yer, eğitim durumu gibi bilgileri içeren demografik bilgi formu katılımcılar tarafından doldurulmuştur.

Devlete Güven Ölçeği. Söz konusu ölçek, genç yetişkinlerin devlete güven düzeylerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek maddeleri çalışma kapsamında hazırlanan açık uçlu sorular ile katılımcılardan toplanan nitel veri sonucu hazırlanmıştır. Ayrıca, ölçek 5'li Likert olarak derecelendirilmiştir (1 = Bana hiç uygun değil, 2 = Bana biraz uygun, 3 = Bana ne uygun ne uygun değil, 4 = Bana uygun, 5 = Bana tamamen uygun).

Genelleştirilmiş Güven Ölçeği. Mevcut çalışmada geliştirilen Devlete Güven Ölçeği'nin ölçüt bağıntı geçerliliğini değerlendirmek amacıyla kriter ölçek olarak kullanılmıştır. Uçar (2010) tarafından geliştirilen ölçek, insanların tanımadıkları kişilere olan güvenlerini ve onlarla ortak iş yapma durumlarını ölçmek için geliştirilmiştir. 5'li Likert (1 = Bana hiç uygun değil, 2 = Bana uygun değil, 3 = Bana kısmen uygun, 4 = Bana uygun, 5 = Bana tamamen uygun) tipi bir ölçektir. Ek olarak, ölçek, 11 maddeden oluşmaktadır ve tek faktörlüdür. Ölçekte “İnsanların çoğuna güvenilebilir”, “İnsanlarla ilişkilerde dikkatli olunmalıdır” gibi ifadeler yer almaktadır. Katılımcılar, ölçekten en düşük 11 puan, en yüksek 55 puan alabilirler. Katılımcının toplam puanlarının arttıkça genelleştirilmiş güven düzeyleri artmaktadır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı, .74'tür. Mevcut çalışmadaki iç tutarlılık katsayısı ise, .82'dir. Ayrıca, ilgili makaleye göre 7 madde (2, 3, 4, 5, 6, 7, ve 8) ters kodlanmaktadır. Ancak mevcut çalışma kapsamında yapılan güvenilirlik analizi sonucunda 10 ve 11. maddelerinin negatif yüklendiği görülmüştür ve bu nedenle bu iki madde de ters kodlanmıştır. Sonuç olarak, bu çalışmada 9 madde (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 ve 11) ters kodlanarak analizler yapılmıştır.

3.2. İşlem

Ölçek maddelerini geliştirmek için 4 kadın 3 erkek olmak üzere toplam 7 kişiden açık uçlu beş soru yardımıyla nitel veri toplanmıştır. Sorular şu şekildedir: “Sizce vatandaşın güven duyduğu ideal bir devlet nasıl olmalıdır?”, “Devletin vatandaşa karşı sorumlulukları nelerdir?”, “Sizce vatandaşın devlete karşı güveninin azalmasının nedenleri neler olabilir?”, “Sizce yaşadığımız ülkede devlet hangi konularda vatandaşına güven vermiştir?” ve “Sizce yaşadığımız ülkede devlet vatandaşın güvenini kazanmak için hangi konularda

çalışmalıdır?”. Katılımcıların tercihleri doğrultusunda yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış veya sorular katılımcılara gönderilerek cevaplarını yazmaları istenmiştir. Nitel veri toplarken veri toplamaya son verme aşaması, verinin doyması aşamasıdır; yani, yeni bir fikrin ortaya çıkmaması ve benzer fikirlerin tekrar etmesi durumudur. 7. görüşme sonunda verinin doyduğu düşünülerek görüşmeler tamamlanmıştır. Katılımcılarla yapılan görüşmeler sonucu 52 madde oluşturulmuştur ve bu maddeler görünüş geçerliliği için alanda uzman dört yargıcı tarafından değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler sonucu madde havuzunda yer alan 6 ifade çalışmadan çıkarılmıştır ve bazı ifadelerde düzeltmeler yapılmıştır. Sonuç olarak, 46 ifadeye geçerlik ve güvenirlilik çalışması yapmak üzere son hali verilmiştir.

Mevcut çalışmada ilk olarak katılımcılara araştırma ile ilgili bilgi veren ve çalışmaya gönüllü olarak katıldıklarını içeren Bilgilendirilmiş Onam Formu verilmiştir. Daha sonra, sırasıyla Demografik Bilgi Formu, Devlete Güven Ölçeği ve Genelleştirilmiş Güven Ölçeği kullanılmıştır. Ayrıca, Devlete Güven Ölçeği yönergesinde katılımcılardan her bir ifadeyi dikkatlice okumaları ve ifadenin onlara ne kadar uygun olduğunu bildirmeleri istenmiştir. Ölçekler, docs.google.com web sitesi üzerinden hazırlanmıştır. Ölçeklerin tamamlanması yaklaşık 15-20 dakika sürmektedir, ölçek linki sosyal medya platformlarında paylaşılarak katılımcılara ulaştırılmıştır. Çalışmada toplam 251 katılımcıya ulaşılmıştır. Bunlara ek olarak, boş bırakılan maddeler için kayıp veri analizi yapılmıştır ve EM Means sonuçlarına bakıldığında Devlete Güven Ölçeği için $p = .71$ ve Genelleştirilmiş Güven Ölçeği için $p = .06$ çıkmıştır. Bu sonuç, kayıp verilerin rastsal olarak dağıldığını göstermektedir, bu nedenle kayıp veriler yerine veri ataması yapılmıştır ve analizlere bu veriler ile devam edilmiştir.

4. BULGULAR

4.1. Devlete Güven Ölçeği'ne İlişkin Açımlayıcı Faktör Analizi

46 maddeden oluşan ölçek 251 kişilik bir örnekleme uygulanmıştır. Uygulamadan toplanan verilere ölçeğin faktör yapısını incelemek amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Kaiser Meyer Olkin (KMO) değeri .96'dır ve bu değer ölçeğin uygulandığı katılımcı sayısının ilgili analizleri yapabilmek için yeterli olduğunu göstermektedir. Bartlett Sphericity testi de verilerin anlamlı farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur ($p < .001$). Devlete Güven Ölçeği'nin faktör analizi sonucunda screeplot analizi incelendiğinde öz değeri (eigenvalue) 1'in üzerinde 5 faktör olduğu görülmüştür. Ancak ölçek maddelerine Varimax rotasyonu ile faktör analizi yapılarak faktör yüklerine bakıldığında binişik maddeler olduğu görülmüştür. Bu nedenle, binişik maddeler çıkarılarak faktör analizi tekrar yapılmıştır ve tekrarlanan faktör analizi sonucunda ölçekten toplamda 18 madde çıkarılmıştır. Faktör analizine tekrar bakıldığında screeplot analizinde öz değeri (eigenvalue) 1'in üzerinde 4 faktör olduğu görülmüştür. Faktör analizi sonuçları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Yapılan analizler sonucunda maddeler faktör yüklerine göre incelendiklerinde ilk faktörde “Devlete teröre karşı vatandaşlarını koruma konusunda güveniyorum” ve “Devlete vatandaşlarına ücretsiz sağlık hizmeti sağlama konusunda güveniyorum” gibi vatandaşların devlet tarafından korunacağına, güvenliğinin sağlanacağına yönelik inancı ve devletin sunması gereken ya da vatandaşların devletten beklediği hizmetleri içeren maddelerin yer alması nedeniyle bu alt boyut “Güvenliğe ve hizmete yönelik güven (GHG)” olarak adlandırılmıştır. İkinci faktörde, “Devlete basının özgür bir şekilde haber yapmasını sağlama konusunda güveniyorum” ve “Devlete vatandaşlarına karşı dürüst olma konusunda güveniyorum” gibi devletin vatandaşlarını şeffaf bir şekilde bilgilendirmesi ve vatandaşlarına eşit davranması ifadelerinin yer alması nedeniyle bu faktör “Şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven (SEG)” olarak tanımlanmıştır. Üçüncü faktöre bakıldığında, “Devlet yöneticilerine açık ve öz konuşma konusunda güveniyorum” ve “Devlete ekonomik koşulları iyileştirme konusunda güveniyorum” gibi devlet yöneticileri ve devletin ekonomik faaliyetleri ile ilgili maddeler yer aldığından bu alt boyut “Devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven (DYEG)” olarak tanımlanmıştır. Dördüncü faktör ise, “Devlete hukuk kurallarını uygulama konusunda güveniyorum” ve “Devlet hukuk kurallarının uygulanma sürecini kontrol etme konusunda güveniyorum” gibi ifadelerin daha çok devletin hukuk kuralları ve bu kuralların uygulanışı ile ilgili olduğu görüldüğünden, bu alt boyut “Hukuk sistemine güven (HSG)” olarak adlandırılmıştır. Sonuç olarak, alt boyutlara bakıldığında, güvenliğe ve hizmete yönelik güven alt boyutu 7 maddeden, şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven alt boyutu 9 maddeden, devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven alt boyutu 7 maddeden ve hukuk sistemine güven alt boyutu 5 maddeden oluşmaktadır. Birinci faktör toplam varyansın %59.55'ini açıklarken, ikinci faktör %6.14'ünü, üçüncü faktör toplam varyansın %2.90'ını ve dördüncü faktör ise toplam varyansın %2.47'sini açıklamaktadır. Dolayısıyla, bu dört alt faktör toplamda tüm varyansın %71.06'sını açıklamaktadır.

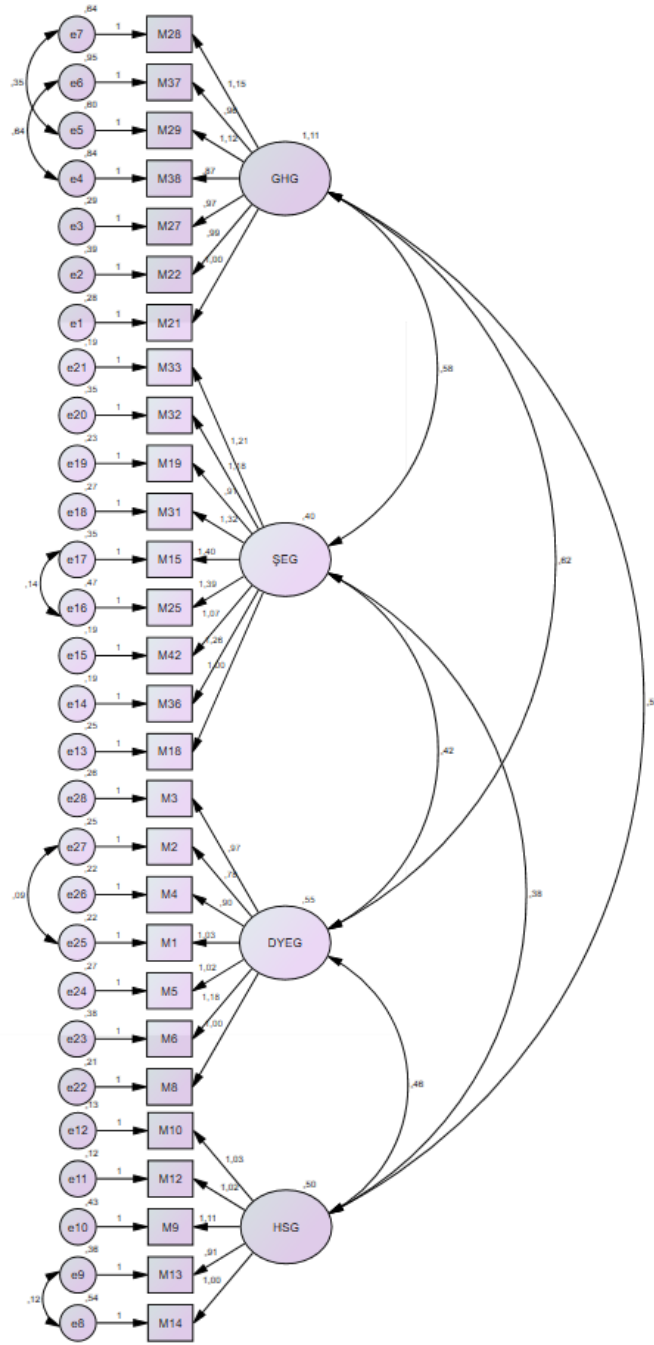
Tablo 1. Devlete Güven Ölçeği'ne ait Faktör Analizi Sonuçları

	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3	Faktör 4
Madde 28	.786			
Madde 37	.785			
Madde 29	.781			
Madde 38	.748			
Madde 27	.671			
Madde 22	.651			
Madde 21	.605			
Madde 33		.722		
Madde 32		.653		
Madde 19		.618		
Madde 31		.584		
Madde 15		.576		
Madde 25		.573		
Madde 42		.573		
Madde 36		.565		
Madde 18		.501		
Madde 3			.699	
Madde 2			.686	
Madde 4			.668	
Madde 1			.662	
Madde 5			.613	
Madde 6			.577	
Madde 8			.550	
Madde 10				.675
Madde 12				.652
Madde 9				.620
Madde 13				.553
Madde 14				.509

4.2. Devlete Güven Ölçeği'ne İlişkin Doğrulayıcı Faktör Analizi

28 madde ve 4 alt boyuttan oluşan ölçek için AMOS v22 kullanılarak Maksimum Olasılık Modeline göre uyum indeksleri hesaplanmıştır. İlk analiz sonucuna göre, uyum indeksleri şöyledir: $X^2/df_{(1255.431/344)} = 3.65$, $RMSA = .10$, $GFI = .73$, $AGFI = .68$, $CFI = .87$, $NFI = .83$. DFA sonucuna göre e4-e6, e5-e7, e25-e27, e16-e17 ve e8-e9 maddelerinin hata terimleri arasında sıra ile modifikasyon yapılarak hata varyansları sabit tutulmuştur. Sonuç olarak, model üzerinde beş defa modifikasyon yapılmıştır ve son modelin uyum indeksleri şöyledir: $X^2/df_{(941.525/339)} = 2.78$, $RMSA = .084$, $GFI = .78$, $AGFI = .74$, $CFI = .92$, $NFI = .88$. DFA sonuçları Şekil 1'de gösterilmiştir. Bu değerler sınırda olmakla birlikte, kabul edilebilir değerlerdir.

Şekil 1. Devlete Güven Ölçeği'ne İlişkin Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları

4.3. Devlete Güven Ölçeği'nin Güvenirliğine İlişkin Analizler

Devlete Güven Ölçeği'nin güvenirliliğini incelemek amacıyla Cronbach alfa katsayılarına bakılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, 1. alt boyutunun iç güvenirlilik katsayısının .94, 2. alt boyutunun iç güvenirlilik katsayısının .95, 3. alt boyutunun iç güvenirlilik katsayısının .93 ve 4. alt boyutunun iç güvenirlilik katsayısının ise .90 olduğu görülmüştür. Mevcut ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .97 olarak bulunmuştur. Ayrıca ölçekte yer alan maddelerin madde-toplam korelasyonları incelendiğinde .66 ile .85 arasında değiştiği gözlemlenmiştir. Ölçeğin iç güvenirliliğinin yüksek olduğu söylenebilir. Devlete Güven Ölçeği'ne ait madde toplam korelasyonları ve güvenirlilik kat sayıları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Devlete Güven Ölçeği Alt Faktör Maddelerine Ait İç Tutarlılık Analizleri

Madde No.	Ort.	S.S.	Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyonu	Madde Elenirse Güvenirlilik Katsayısı
1. Faktör				
Madde 28	2.42	1.45	.75	0.97
Madde 37	2.57	1.41	.66	0.97
Madde 29	2.43	1.42	.78	0.97
Madde 38	2.48	1.30	.66	0.97
Madde 27	1.86	1.16	.83	0.97
Madde 22	2.06	1.22	.82	0.97
Madde 21	1.88	1.18	.85	0.97
2. Faktör				
Madde 33	1.44	.88	.78	0.97
Madde 32	1.54	.96	.71	0.97
Madde 19	1.35	.75	.70	0.97
Madde 31	1.61	.98	.81	0.97
Madde 15	1.71	1.07	.82	0.97
Madde 25	1.84	1.12	.78	0.97
Madde 42	1.42	.81	.79	0.97
Madde 36	1.58	.91	.85	0.97
Madde 18	1.44	.81	.76	0.97
3. Faktör				
Madde 3	1.63	.88	.74	0.97
Madde 2	1.37	.76	.66	0.97
Madde 4	1.43	.81	.71	0.97
Madde 1	1.51	.90	.77	0.97
Madde 5	1.55	.92	.75	0.97
Madde 6	1.80	1.07	.78	0.97
Madde 8	1.47	.87	.79	0.97
4. Faktör				
Madde 10	1.47	.81	.79	0.97
Madde 12	1.47	.80	.79	0.97
Madde 9	1.64	1.02	.68	0.97
Madde 13	1.51	.88	.66	0.97
Madde 14	1.67	1.02	.67	0.97

Not: Ort: Ortalama değer, S.S.: Standart sapma

Devlete Güven Ölçeği'nin alt boyutları arasındaki ilişki Pearson Korelasyon Katsayısı ile incelenmiştir (Tablo 3). Devlete Güven Ölçeği ve alt boyutlar arasındaki ilişki incelendiğinde; devlete güven ile güvenliğe ve hizmete yönelik güven alt boyutu ($r = .91, p < .001$), şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven alt boyutu ($r = .94, p < .001$), devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven alt boyutu ($r = .90, p < .001$) ve hukuk sistemine güven alt boyutu ($r = .87, p < .001$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Alt boyutların birbirleri ile ilişkilerine bakıldığında, güvenliğe ve hizmete yönelik güven alt boyutu ile şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven alt boyutu ($r = .79, p < .001$), devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven alt boyutu ($r = .70, p < .001$) ve hukuk sistemine güven alt boyutu ($r = .70, p < .001$) arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler bulunmaktadır. Ayrıca, şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven ile devlet yetkililerine ve ekonomiye güven alt boyutu ($r = .82, p < .001$) ve hukuk sistemine güven alt boyutu ($r = .78, p < .001$) arasında pozitif yönde

anlamlı ilişkiler vardır. Devlet yetkililerine ve ekonomiye güven alt boyutu ile hukuk sistemine güven alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($r = .79, p < .001$).

Tablo 3. Devlete Güven Ölçeği Alt Boyutlar Arasındaki İlişkiler

	1.	2.	3.	4.	5.
1. Güvenliğe ve hizmete yönelik güven	1				
2. Şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven	.79**	1			
3. Devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven	.70**	.82**	1		
4. Hukuk sistemine güven	.70**	.78**	.79**	1	
5. Devlete Güven	.91**	.94**	.90**	.87**	1

* $p < .05$. ** $p < .01$

4.4. Devlete Güven Ölçeği'nin Ölçüt Bağını Geçerliliği

Mevcut çalışmada geliştirilen ölçeğin, ölçüt bağını geçerliğini incelemek amacıyla Uçar (2010) tarafından geliştirilen Genelleştirilmiş Güven Ölçeği kullanılmıştır. İki ölçeğin korelasyonuna bakıldığında Devlete Güven Ölçeği ile Genelleştirilmiş Güven Ölçeği arasında ($r = .14, p = .025$) pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Devlete Güven Ölçeği alt boyutları ile Genelleştirilmiş Güven Ölçeği arasındaki ilişkiye bakıldığında, genelleştirilmiş güven ile güvenliğe ve hizmete yönelik güven ($r = .13, p = .047$), şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven ($r = .13, p = .045$) ve hukuk sistemine güven ($r = .15, p = .018$) arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Diğer taraftan, genelleştirilmiş güven ile devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven arasında anlamlı bir ilişki yoktur ($r = .12, p = .054$). Devlete Güven Ölçeği alt boyutları ile Genelleştirilmiş Güven Ölçeği arasındaki korelasyonlar Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Genelleştirilmiş Güven ve Devlete Güven ve Alt Boyutları Arasındaki İlişkiler

	Devlete Güven	Güvenliğe ve hizmete yönelik güven	Şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven	Devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven	Hukuk sistemine güven
Genelleştirilmiş Güven	.14*	.13*	.13*	.12	.15*

* $p < .05$. ** $p < .01$

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırmada; çalışmalarda kullanılabilecek, psikometrik özellikleri görgül olarak test edilmiş bir Devlete Güven Ölçeği'ni alan yazına kazandırmak amaçlanmıştır. Devlete Güven Ölçeği çalışması kapsamında yapılan analizler sonucu Devlete Güven Ölçeği'nin; güvenliğe ve hizmete yönelik güven, şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven, devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven ve hukuk sistemine güven olmak üzere dört alt boyuttan oluştuğu görülmüştür. Ayrıca, bu faktörlerin ölçtüğü boyutlara ilişkin açıkladığı varyansın anlamlı düzeyde olduğu görülmüştür. Devlete Güven Ölçeği'nde, güvenliğe ve hizmete yönelik güven faktöründe 7 madde, şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven faktöründe 9 madde, devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven faktöründe 7 madde ve hukuk sistemine güven faktöründe 5 madde olmak üzere toplamda 28 madde yer almaktadır. Birinci faktör olarak belirlenen “güvenliğe ve hizmete yönelik güven” devletin vatandaşlarını koruyacağına, vatandaşların güvenliğini sağlayacağına ve vatandaşların devletten beklediği hizmetlere yönelik güveni ifade etmektedir. İkinci faktörde yer alan ifadeler, devletin vatandaşlarına açık olması ve vatandaşlarına eşit olanaklar sunması çerçevesinde ifadeleri kapsadığından “şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven” olarak adlandırılmıştır. Üçüncü faktör, “devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven” olarak tanımlanmıştır. Bu faktör, devlet yetkililerine ve ekonominin iyileşmesine yönelik devlete duyulan güven düzeyini açıklamaktadır. Dolayısıyla dördüncü faktör, “hukuk sistemine güven” olarak adlandırılmıştır ve bu faktör devlete hukuk sistemini oluşturma ve mevcut hukuk kurallarını uygulama konusunda duyulan güven düzeyini ifade etmektedir.

Yapılan analizler ile toplam ölçeğin güvenirliliğinin hesaplanmasının yanı sıra dört alt boyutun iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır ve sonuçlara bakıldığında, elde edilen iç güvenirlilik katsayılarının yeterince yüksek olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, Devlete Güven Ölçeği iç güvenirlilik katsayıları açısından kullanıma uygun bir ölçektir.

Devlete Güven Ölçeği'nin ölçüt bağıntı geçerliğini değerlendirmek amacıyla Uçar (2010) tarafından geliştirilen Genelleştirilmiş Güven Ölçeği kullanılmıştır. Bu iki ölçek arasındaki ilişkinin incelenmesine ek olarak Genelleştirilmiş Güven Ölçeği ile Devlete Güven Ölçeği'nin alt boyutları arasındaki ilişki incelenmiştir. İki ölçek arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Alan yazındaki çalışmalarla (Job, 2005; Levi, 1998) benzer şekilde, devlete duyulan güvenin düzeyi arttıkça vatandaşların tanımadıkları kişilere olan güven düzeyi artmaktadır. Bu bağlamda, Devlete Güven Ölçeği için ölçüt bağıntı geçerliğinin sağlandığı şeklinde yorum yapılabilir. Ölçekler arası ilişkilerin çok yüksek olmaması ise örneklem büyüklüğü ile açıklanabilir. Devlete Güven Ölçeği'nin alt boyutları ile genelleştirilmiş güven arasındaki ilişkiler de incelenmiştir. Vatandaşların devlete güvenliği ve hizmeti sağlamaya yönelik güvenlerinin artması ile diğerlerine güven arasında pozitif yönde anlamlı ve düşük bir ilişki olduğu görülmüştür. Bireyler devletin onları koruyacaklarına ve eğitim, sağlık gibi konularda gerekli hizmetleri alacaklarına inandıklarında, çevrelerine ve tanımadıkları insanlara daha fazla güvenmektedirler. Ayrıca vatandaşlar devletin onlara karşı şeffaf olacağını ve eşit muamele göstereceğini düşündüklerinde, diğerlerine daha fazla güvenmektedirler. Öte yandan, devletin hukuk sistemine ve bu sistemin işleyişine yönelik güvenin artmasıyla vatandaşların diğerlerine yönelik güvenleri artmaktadır. Ancak devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven ile genelleştirilmiş güven arasında ilişki bulunmamaktadır. Alan yazına bakıldığında, Brücker, Chong ve Gradstein (2021), milli gelirdeki yüzde birlik bir artışın genelleştirilmiş güven üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu ifade etmişlerdir. Rothstein ve Stolle (2003) ise, İskandinav ülkelerindeki yüksek sosyal güven seviyesinin; ekonomik eşitlik, kayırmanın düşük olması ve yolsuzluk ve ayırım gözetmeyen refah programları ile açıklanabileceğini iddia etmektedirler. Bu bulgular doğrultusunda, devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven ile genelleştirilmiş güven arasında ilişki beklenmesine karşın, bu çalışmada ilişki olmadığı görülmüştür. Bu farklılıkta kültür önemli bir faktör olabilir.

Özetle, Genelleştirilmiş Güven Ölçeği ile Devlete Güven Ölçeği toplam puanı, güvenliğe ve hizmete yönelik güven, şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven ve hukuk sistemine güven alt boyutları arasında pozitif yönde ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu bağlamda, Devlete Güven Ölçeği için ölçüt bağıntı geçerliğinin sağlandığı şeklinde yorum yapılabilir. Ölçekler arası ilişkilerin çok yüksek olmaması örneklem büyüklüğü ile açıklanabilir.

Sonuç olarak, Devlete Güven Ölçeği'nin Türkiye'de genç yetişkinler örnekleminde kullanılabilecek psikometrik özellikleri görgül olarak ortaya konmuştur; geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır.

Türkiye alan yazınında yeterince çalışılmamış olan devlete güven konusunda, daha önce tezi kapsamında Devlete Güven Ölçeği çalışması yapan Emel (2016), araştırma kapsamında denetimli serbestlik hükümlülerinden oluşan bir örneklem kullanmıştır ve bu ölçek tek faktörlüdür. Mevcut çalışmada, daha genel bir grup olan genç yetişkinler örneklem grubunda yer almış ve daha kapsamlı bir ölçek çalışması yapılmıştır. Öte yandan, Politik Güven Ölçeği (Çoyrak, 2009), milletvekillerine olan güveni ölçmektedir ve Yargıya Güven Ölçeği (Gülener, 2018) ise, çalışmalarında devlet organlarından olan yargıya yönelik güveni ölçmektedir. Mevcut ölçek ise, devlete olan güveni ölçmesi yönüyle bu çalışmalardan ayrılmaktadır.

Mevcut çalışmada, devlete güven düzeyi, cinsiyet, yaş ve eğitim düzeyi açısından incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı sonuçlara ulaşılamamıştır. Çalışmanın bu sonuçları, Job (2005)'ün sonuçlarıyla tutarlı olmasına karşın devlete güven düzeyinin demografik değişkenler tarafından etkilendiğini gösteren çalışmalar da mevcuttur (Christensen ve Lægheid, 2005; Goldfinch, Gauld ve Herbison, 2009). Mevcut çalışmada kadınların ve erkeklerin devlete güven düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur, $t(90.79) = -.616, p = .538$. Ancak Christensen ve Lægheid (2005), kadınların devlete genel güven düzeylerinin daha yüksek olduğunu bulgulamışlardır. Ek olarak McDermott ve Jones (2022), toplumsal cinsiyet özelliklerinin devlete duyulan güven ile ilişkisini inceledikleri çalışmada, kadınların devlete yönelik güvenlerinin biyolojik yatkınlıktan ziyade kadınsı kişilik özelliklerine sahip olmak ile ilişkili olduğunu öne sürmüşlerdir. Mevcut çalışmada, cinsiyetler arası fark bulunmamasının nedeni, örnekleme ağırlıklı olarak kadın katılımcıların yer almasından dolayı olabilir. Regresyon analizi sonuçlarına göre, yaş devlete güven düzeyini anlamlı bir şekilde yordamamaktadır, $B = -.042, t = -.660, p = .51$. Öte yandan, yaş arttıkça devlete güvenin arttığına işaret eden çalışmalar vardır (Christensen ve Lægheid, 2005; Goldfinch ve diğ., 2009). Ayrıca Covid-19 dönemi boyunca, yaşlı ve sağlıklı insanlar devlete daha fazla güven duymuşlardır (Gozgor, 2022). Bu çalışmaya yalnızca genç yetişkinlerin dahil edilmesi nedeniyle yaş aralığı kısıtlı olduğundan, mevcut çalışmada yaşın devlete güven düzeyini yordamamasının nedeni olabileceği düşünülmektedir. Diğer taraftan, eğitim düzeyine göre katılımcıların devlete güven düzeyleri değişmemektedir, $\chi^2 = 7.33, s.d. = 3, p = .062$. Eğitim düzeyi yüksek olan vatandaşların devlete daha fazla güvendiklerini ileri süren çalışmaların (Christensen ve Lægheid, 2005;

Goldfinch ve diğ., (2009) aksine Gozgor (2022), yüksek eğitimli insanların devlete daha az güvendiklerini göstermiştir. Mevcut çalışmada, katılımcıların en az lise mezunu olması ve katılımcıların eğitim düzeyi bakımından gruplara homojen dağılmaması, devlete güven düzeyi bakımından gruplar arasında fark olmamasında etkili olmuş olabilir.

Çalışmanın bazı sınırlamaları bulunmaktadır. İlk olarak, çalışmanın örneklemini genç yetişkinler olarak sınırlandırılmıştır. Ancak farklı yaş gruplarında devlete duyulan güvenin alt boyutları değişebilir. Ayrıca çalışmanın genellenebilirliğini arttırmak amacıyla ölçek farklı örneklerde test edilebilir. Çalışmada katılımcıların cinsiyetlerinin ağırlıklı olarak kadın olması kısıtlamalardan biridir. Öte yandan, katılımcıların eğitim düzeyi bakımından gruplara eşit dağılmaması da çalışmanın sınırlılıklarındandır.

Etik Beyan: Bu çalışma için Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Etik Kurulu'ndan 24/12/2020 tarihli ve 2020/12 nolu toplantısında 2020/305 sıra sayılı kararı ile izin alınmıştır. Aksi bir durumun tespiti halinde Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazar(lar)ına aittir.

Yazar Katkı Beyanı: 1. Yazarın katkı oranı %50, 2. Yazarın katkı oranı ise %50'dir.

Çıkar Beyanı: Yazar(lar) herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmektedir(ler).

İntihal Beyanı: İthenticate yazılımıyla makalenin benzerlik taraması yapılmıştır.

Lisans: Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası (CC BY-NC 4.0) Lisansı ile lisanslanmıştır.

KAYNAKÇA

- Aytaç, S. E., Çarkoğlu, A. ve Ertan, G. (2017). Türkiye’de kişilerarası sosyal güven ve bireysel belirleyicileri. *ODTÜ Gelişme Dergisi*, 44(1), 1–25. <https://hdl.handle.net/11511/58170>
- Aday, S. (2005). Marc J. Hetherington. Why Trust Matters: Declining Political Trust and the Demise of American Liberalism. *Public Opinion Quarterly*, 69(2), 330-332. <https://doi.org/10.1093/poq/nfi019>
- Blind, P. K. (2006). Building Trust in Government in the Twenty-First Century: Review of Literature and Emerging Issues. 7th Global Forum on Reinventing Government Building Trust in Government 26–29 June 2007, Vienna, Austria.
- Bolat, Y. (2013). Bir değer ölçme aracı: çok boyutlu sosyal değerler ölçeği. *Turkish Journal of Education*, 2(4), 13-27. <https://doi.org/10.19128/turje.181067>
- Brehm, J., & Rahn, W. (1997). Individual-level evidence for the causes and consequences of social capital. *American Journal of Political Science*, 41(3), 999–1023. <https://doi.org/10.2307/2111684>
- Brückner, M., Chong, A., & Gradstein, M. (2021). National income and trust. *Review of Development Economics*, 25(1), 293-314. <https://doi.org/10.1111/rode.12724>
- Can, İ. (2018). Güveni nasıl tanımlayabiliriz? Ya da sosyal bilimlerin konusu olarak güven. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (41). 46-59.
- Christensen, T., & Lægreid, P. (2005). Trust in government: The relative importance of service satisfaction, political factors, and demography. *Public Performance & Management Review*, 28(4), 487-511. <https://doi.org/10.1080/15309576.2005.11051848>
- Citrin, J., & Green, D. P. (1986). Presidential leadership and the resurgence of trust in government. *British Journal of Political Science*, 16(4), 431-453. <https://www.jstor.org/stable/193833>
- Çoymak, A. (2009). *Associations of religious identification, secular identification, perceived discrimination and political trust with ethnic and societal (National) identification* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Demircan, N., & Ceylan, A. (2003). Örgütsel Güven Kavramı: Nedenleri ve Sonuçları. *Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(2). 139-150.
- Emel, Z. (2016). *Denetimli Serbestlik Eğitimlerinin Sosyal Süreçlere Etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bolu.
- Espinal, R., Hartlyn, J., & Kelly, J. M. (2006). Performance still matters: Explaining Trust in Government in the Dominican Republic. *Comparative Political Studies*, 39(2). 200-223. <https://doi.org/10.1177/0010414005281933>
- Goldfinch, S., Gauld, R., & Herbison, P. (2009). The participation divide? political participation, trust in government, and e-government in Australia and New Zealand. *Australian Journal of Public Administration*, 68(3), 333-350. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8500.2009.00643.x>
- Gozgor, G. (2022). Global evidence on the determinants of public trust in governments during the COVID-19. *Applied research in quality of life*, 17(2), 559-578. <https://doi.org/10.1007/s11482-020-09902-6>
- Grimmelikhuijsen, S., Porumbescu, G., Hong, B., & Im, T. (2013). The effect of transparency on trust in government: A cross-national comparative experiment. *Public Administration Review*, 73(4), 575-586. <https://doi.org/10.1111/puar.12047>
- Gülener, S. (2018). *Yargıya Güven: Yargıya Güven Ölçeğine İlişkin Ampirik Bir Araştırma*. (1. Baskı). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Hosmer, L. T. (1995). Trust: The connecting link between organizational theory and philosophical ethics. *Academy of management Review*, 20(2). 379-403. <https://doi.org/10.5465/amr.1995.9507312923>
- Im, T., Cho, W., Porumbescu, G., & Park, J. (2014). Internet, trust in government, and citizen compliance. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 24(3), 741-763. <https://doi.org/10.1093/jopart/mus037>

- Job, J. (2005). How is trust in government created? It begins at home, but ends in the parliament. *Australian Review of Public Affairs*, 6(1), 1-23.
- Keele, L. J. (2005). The authorities really do matter: Party control and trust in government. *Journal of Politics*, 67(3), 873-886. <https://www.jstor.org/stable/10.1111/j.1468-2508.2005.00343.x>
- Knack, S., & Keefer, P. (1997). Does social capital have an economic payoff? A cross-country investigation. *The Quarterly Journal of Economics*, 112(4), 1251-1288. <https://doi.org/10.1162/003355300555475>
- Laurian, L. (2009). Trust in planning: Theoretical and practical considerations for participatory and deliberative planning. *Planning theory & practice*, 10(3), 369-391. <https://doi.org/10.1080/14649350903229810>
- Levi, M. (1998). A state of trust. V. Braithwaite & M. Levi (Eds.) In *Trust and Governance* (pp. 77-101). New York: Russell Sage Foundation
- Mamatoğlu, N. (2019). Sosyal Psikolojinin Sosyal Güven Konusuna Uygulanışı. G. Sayılan ve C. Ş. Çukur (Ed.). *Uygulamalı Sosyal Psikoloji* içinde (s. 351-390). Ankara: Nobel Yayınları
- McDermott, M. L., & Jones, D. R. (2022). Gender, sex, and trust in government. *Politics & Gender*, 18(2), 297-320. [doi:10.1017/S1743923X20000720](https://doi.org/10.1017/S1743923X20000720)
- Moy, P., & Scheufele, D. A. (2000). Media effects on political and social trust. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 77(4), 744-759. <https://doi.org/10.1177/107769900007700403>
- Newton, K. (2001). Trust, social capital, civil society, and democracy. *International Political Science Review*, 22(2), 201-214. <https://doi.org/10.1177/0192512101222004>
- Özkılıççı, G. ve Mamatoğlu, N. (2021). Yeni Koronavirüs (COVID-19) Salgını: Tutumlar, Algılar ve Siyasi Lider Stili Tercih. *Alternatif Politika*, 13(1), 208-246.
- Portela, M., Vázquez-Rozas, E., Neira, I., & Viera, E. (2012). Entrepreneurship and economic growth: Macroeconomic analysis and effects of social capital in the EU. Thierry Burger-Helmchen (Ed.). In *Entrepreneurship—Born, Made and Educated* (pp. 249-264). Rijeka: InTech
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. New York: Simon ve Schuster.
- Richey, S. (2010). The impact of corruption on social trust. *American Politics Research*, 38(4), 676-690. <https://doi.org/10.1177/1532673X09341531>
- Rothstein, B., & Eek, D. (2009). Political corruption and social trust: An experimental approach. *Rationality and society*, 21(1), 81-112. <https://doi.org/10.1177/1043463108099349>
- Rothstein, B., & Stolle, D. (2003). Introduction: social capital in Scandinavia. *Scandinavian Political Studies*, 26(1), 1-26. <https://doi.org/10.1111/1467-9477.t01-1-00077>
- Rousseau, D. M., Sitkin, S. B., Burt, R. S., & Camerer, C. (1998). Not so different after all: A cross-discipline view of trust. *Academy of management review*, 23(3), 393-404. <https://doi.org/10.5465/amr.1998.926617>
- Schario, T., & Konisky, D. (2008). Public confidence in government: trust and responsiveness (Report 09-2008). Retrieved from: <https://mospace.umsystem.edu/xmlui/bitstream/handle/10355/2545/PublicConfidenceGovernment.pdf?sequence=1>
- Sinclair, S., & LoCicero, A. (2010). Do fears of terrorism predict trust in government? *Journal of Aggression, Conflict and Peace Research*, 2(1), 57-68. <https://doi.org/10.5042/jacpr.2010.0005>
- Six, F. (2005). *The Trouble with Trust: The Dynamics of Interpersonal Trust Building*. Cheltenham: Edward Elgar.
- Türk Dil Kurumu. (t.y.) Güven. İçinde *Hemşire terimleri sözlüğü*. Erişim tarihi: Ocak 20, 2021, <https://sozluk.gov.tr/>

Uçar, M. E. (2010). *Üniversite Öğrencileri ve Üniversiteden Mezun Olan Bireylerin Sosyal Sermaye Düzeylerinin Benlik Biçimleri ve Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara

Welch, M. R., Rivera, R. E., Conway, B. P., Yonkoski, J., Lupton. P. M., & Giancola, R. (2005). Determinants and consequences of social trust. *Sociological inquiry*, 75(4). 453-473. <https://doi.org/10.1111/j.1475-682X.2005.00132.x>

EXTENDED ABSTRACT

Trust in Government Scale: Validity and Reliability Study

INTRODUCTION

Trust is a phenomenon that deeply affects both private and professional lives of individuals and is addressed in various disciplines. Social trust is the belief that individuals will behave in a sensitive and mutually beneficial manner towards other people (Welch et al., 2005). Social trust is the basic building block of modern societies. While social trust in non-modern societies is based on kinship and familiarity, trust in modern societies is fuelled by more complex social and institutional processes (Laurian, 2009).

The formation of social trust has been explained by individual (e.g. socio-psychological, life experience theories) and social (e.g. network theories, country-level indicator theories) theories (Mamatoğlu, 2019). Approaches that consider social trust in a social context rather than the characteristics of individuals see trust as a result of individuals' social networks and structural factors in society. According to social network theories, individuals' relationships with people with whom they interact regularly, such as family, friends and colleagues, constitute the basic building block of trust. Social theories suggest that social trust is shaped by the culture and social political institutions in which the individual lives.

Newton (2001) and Putnam (2000) stated that individuals' level of trust in the people around them is the main determinant of this trust. Social trust theories aim to explain how individuals' sense of trust in others and society is formed, which factors affect it and the effects of this trust on social life. These theories address the nature of trust in a wide range from the personal characteristics of individuals to the structural dynamics of society. Social trust is shaped within a network of trust extending from the immediate environment of individuals to social systems.

In the literature, the concepts of social trust and trust in the state have been discussed in various dimensions. Trust in the state includes individuals' positive expectations towards the institutions and representatives of the government. Trust in the government encompasses citizens' trust in government institutions, leaders and the functioning of the government and affects individuals' participation in social, economic and political processes (Brehm ve Rahn, 1997).

Trust in government is citizens' belief in public institutions, governance processes and the government. This trust is affected by government performance, corruption, transparency and democratic processes (Im et al., 2014; Job, 2005). Levi (1998) emphasised that trust in the government increases citizens' compliance with the regime, while lack of trust may lead to resistance to government policies. Factors such as economic equality, corruption and the performance of political leaders also have an impact on trust in the state.

High levels of social and political trust increase cooperation among individuals, strengthen social cohesion and encourage participation in democratic processes. On the other hand, low levels of trust can lead to social instability and damage to democratic structures (Six, 2005; Welch et al., 2005).

The aim of this study is to develop a comprehensive Trust in Government Scale specific to the Turkish sample, whose psychometric properties have been empirically tested. The research aims to define the concept of trust in the government in a national context and to explain the relationship between this trust and individuals' social and political attitudes. The scale is expected to contribute to the literature by providing dimensions appropriate to the cultural structure of Turkey.

In Turkey, a limited number of studies have been conducted on trust in the government and a comprehensive scale has not been developed. The present study aims to develop a comprehensive scale to measure trust in the government in the Turkish sample. This scale is designed to cover dimensions such as general trust in the government, trust in security and service, trust in transparency and equality, trust in government officials and economy and trust in the legal system.

METHOD

A total of 251 participants aged between 18-30 years ($M = 23.74$, $S.D. = 2.68$) participated in the study. 75.3% of the participants were female ($n = 189$) and 24.7% were male ($n = 62$). In the scale development process, qualitative data were first collected from 7 participants, 4 women and 3 men. After the interviews, a 52-item draft was created, which was reduced to 46 items after the evaluation of the experts.

After the informed consent form was given to the participants, Demographic Information Form, Trust in Government Scale and Generalised Trust Scale were administered respectively. The scales were presented on an online platform and took approximately 15-20 minutes to complete. Participants were reached through social media.

RESULTS

Exploratory Factor Analysis (EFA) was conducted to examine the factor structure of the Trust in Government Scale. In the first factor analysis, five factors with an eigenvalue above 1 were determined, but overlapping items were identified in the analyses performed with Varimax rotation. After these items were removed, the scale was reduced to 28 items and in the reanalysis, it was seen that there were four factors with an eigenvalue above 1.

These four factors were named as trust in security and services, trust in transparency and equality, trust in government officials and the economy, and trust in the legal system. While trust in security and services represents the belief in the state's capacity to protect its citizens and provide necessary services, trust in transparency and equality is related to the state's transparent behaviour towards its citizens and adherence to the principles of equality. Trust in government officials and the economy refers to trust in the competence of administrators and their ability to improve economic conditions, while trust in the legal system includes the belief in the government's capacity to enforce and supervise the rule of law. These four factors explain 71.06% of the total variance.

The four-factor structure was tested with Confirmatory Factor Analysis (CFA) using the Maximum Likelihood Method in AMOS. In the results of the analyses, the fit indices were within acceptable limits ($X^2/df = 2.78$, $RMSA = .084$, $GFI = .78$, $AGFI = .74$, $CFI = .92$, $NFI = .88$).

The reliability of the scale was evaluated with Cronbach's alpha coefficients. The overall internal consistency coefficient of the scale was found to be .97. In addition, item-total correlations ranged between .66 and .85, indicating that the items of the scale had high internal consistency.

Finally, criterion-related validity was examined, and a significant positive relationship was found between the Trust in Government Scale and the Generalised Trust Scale developed by Uçar (2010) ($r = .14$, $p = .025$). Similarly, significant positive relationships were observed in the analyses conducted at the level of sub-dimensions. However, no significant relationship was found between generalised trust and the sub-dimension of trust in government officials and the economy.

These findings indicate that the Trust in Government Scale is a valid and reliable measurement tool that covers different dimensions.

CONCLUSION AND DISCUSSION

This study aimed to develop the Trust in Government Scale, a psychometrically tested instrument to measure trust in government. The scale consists of four subscales: trust in security and services, trust in transparency and equality, trust in government officials and the economy, and trust in the legal system. The scale, which consists of 28 items in total, proved to be a suitable instrument for this field with high reliability and validity results.

There are significant positive relationships between the Trust in Government Scale and its sub-dimensions and the Generalised Trust Scale. In particular, trust in the security and services provided by the government to citizens increases the generalised trust level of citizens towards other people. However, there is no

relationship between trust in government officials and economy and generalised trust. This may be explained by cultural differences or sample characteristics.

When trust in the government is analysed in terms of demographic variables, no significant difference was found in terms of gender, age and education level in the current study. Trust levels between men and women were found to be similar, which can be explained by the predominance of female participants in the sample. However, Christensen and Lægheid (2005) showed that women trust the state more in general. It was observed that age did not affect trust in the government, but there are studies in the literature that argue that trust increases with age (Christensen & Lægheid, 2005; Goldfinch et al., 2009). The fact that young adults were analysed in the current study may have been effective in not detecting the effect of age variable. In terms of education level, no difference was found due to the homogeneous distribution of the groups in the sample, but there are findings in the literature that trust changes as the level of education increases (Gozgor, 2022).

The limitations of the study include the fact that the sample consists only of young adults, the high number of female participants and the unequal distribution of educational level. These limitations restrict the generalisability of the findings. In the future, this scale can be tested with different age groups and more diverse samples.

In conclusion, the Trust in the State Scale is a valid and reliable instrument for assessing levels of trust in the state in a sample of young adults in Turkey. This scale differs from other studies in the literature in that it comprehensively addresses the four sub-dimensions of trust in the state.

Devlete Güven Ölçeği

Faktör 1 – Güvenliğe ve hizmete yönelik güven

- 28. Devlete teröre karşı vatandaşlarını koruma konusunda güveniyorum.
- 37. Devlete vatandaşlarına ücretsiz sağlık hizmeti sağlama konusunda güveniyorum.
- 29. Devlete dış saldırılara karşı ülkeyi koruma konusunda güveniyorum.
- 38. Devlete vatandaşlarına ücretsiz eğitim imkanı sunma konusunda güveniyorum.
- 27. Devlete vatandaşlarına güvenli bir çevre sağlama konusunda güveniyorum.
- 22. Devlete engelli bireyleri mağduriyete karşı yasalarla koruma konusunda güveniyorum.
- 21. Devlete vatandaşları koruma konusunda güveniyorum.

Faktör 2 – Şeffaflık ve eşitliğe yönelik güven

- 33. Devlete basının özgür bir şekilde haber yapmasını sağlama konusunda güveniyorum.
- 32. Devlete kamuoyunu ilgilendiren durumlarda (pandemi, deprem vb.) vatandaşları şeffaf bir şekilde bilgilendirme konusunda güveniyorum.
- 19. Devlete işe alımlarda ve terfilerde liyakat (işe uygun kişiye vermek) sistemini sağlama konusunda güveniyorum.
- 31. Devlete icraatlarıyla ilgili kamuoyunu açık bir şekilde bilgilendirme yapma konusunda güveniyorum.
- 15. Devlete etnik köken, din, cinsiyet gibi özellikleri gözetmeksizin vatandaşlarına eşit davranma konusunda güveniyorum.
- 25. Devlete etnik azınlıkların ayrımcılığa uğramalarını yasalarla engelleme konusunda güveniyorum.
- 42. Devlete vatandaşlarına karşı dürüst olma konusunda güveniyorum.
- 36. Devletin demokratik bir ortam oluşturma konusunda güveniyorum.
- 18. Devlete vatandaşlarına eşit istihdam olanakları tanıma konusunda güveniyorum.

Faktör 3 – Devlet yetkililerine ve ekonomiye yönelik güven

- 3. Devlet yöneticilerine vaatlerini yerine getirme konusunda güveniyorum.
- 2. Devlet yetkililerine vatandaşları siyasi olarak kutuplaştırmaktan kaçınma konusunda güveniyorum.
- 4. Devlet yetkililerine rüşvetten uzak durma konusunda güveniyorum.
- 1. Devlet yöneticilerine açık ve öz konuşma konusunda güveniyorum.
- 5. Devlete ekonomik koşulları iyileştirme konusunda güveniyorum.
- 6. Devlete maddi durumu yeterli olmayan vatandaşlara yardım etme konusunda güveniyorum.
- 8. Devlete vergileri adaletli bir şekilde toplamalı ve doğru bir şekilde kullanma konusunda güveniyorum.

Faktör 4 – Hukuk sistemine güven

- 10. Devlete hukuk kurallarını uygulama konusunda güveniyorum.
- 12. Devlet hukuk kurallarının uygulanma sürecini kontrol etme konusunda güveniyorum.
- 9. Devlette hukuk kurallarının açık ve net olarak tanımlanması konusunda güveniyorum.
- 13. Devletin ceza uygulamalarında affa giderek (vergi affı vb.) suç işleyenleri ödüllendirmeyeceğine güveniyorum.
- 14. Devlete kamu düzenini bozan davranışlara caydırıcı cezalar uygulama konusunda güveniyorum.